Ч. 124. Львів, субота дня 7. червця (25. мая) 1913. Річник XVII.

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“ виносить: в Австрії:

на цілий рік . . . . 24 К
на пів року . . . . . 12 К
на чверть року . . . . 6 К
на місяць . . . . . 2 К

За границею:

на цілий рік: зі щоденною висилкою 7 долярів або 14 рублів; з висилкою двічи в тижни 6 долярів або 12 рублів; з висилкою що суботи 5 долярів або 10 руб. Поодиноке число по 10 сотиків.

Телєфон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християньско-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска“. — З Руслановых поэльмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о 5 год. по полудни. — **Редакция, адміністрация** і експедиция „Руслана“ при **ул. Хмельовского ч. 15, II поверх.** Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского ул. Ягайлоньска ч. 3.

Рукописи звертає ся лише а попередну засторогу.

Реклямациї лише неопечатані є вільні від порта. — Оповістки звичайні приймають ся по ц ні 20 с. від стрічки, а в „Надісланім“ 40 сот. Подяки і приватні доносенія по 30 сот. від стрічки

З політичної ниви.

(×) Цілі два тижні тягнула ся в держ. радї розправа про **заграничне положенє**, а вислїд єї такий, що про сю справу стілько знаємо, як і перед розправою. Трийцять девять послів промовляло в сїй розправі, але тілько деякі підняли ся понад поземмірноти. Взагалї не вийшло в розправи нїчого цїнного. Вправдї були там бундючні розмахи, однак правительство не дуже брало собі їх до серця, бо взагалї держить ся оно сеї тактики, що позваляє посольскій палатї говорити після єї вподоби, а коли єму треба, тодї приневолює палату до мовчаливости. Се маловаженє парляменту правительством є найлїпшим доказом, як правительство числить ся з тою волею народу. Докорювано ґр. Штірґкови, що він у своїй заяві мало що сказав, чого би вже не знали посли з часописий. Алеж посли не дали також нїчого більше, бо чимало було між бесїдниками таких, котрі навіть того не вміли сказати, що сказав ґр. Штірґк.

Тепер знов розлила ся цїла повінь про фінансовий плян. Нема що тратити слів на се, щоби доказувати конечність малого пляну фінансового для держави і для широких верств народних. Урядники й учителї ждуть уже сповненя даного їм призначеня, а крім того крайна пора, щоби і в державнім буджетї і в краєвих фінансах заведено якийсь лад. Одначе се зустріне ся з перепонами. З руских послів Будзиновский веде обструкцию. Социял-демократи, як запевняє Arbeiter Ztg, не хотять спиняти довершеня малого пляну фінансового, але мають на думцї дещо инше, що на те саме виходить. Arbeiter Ztg заповідає зовсїм ясно, що социял-демократи будуть внесенями і обємистими промовами проволїкати ухваленє фінансового пляну в сїй сесиї і тим способом его тепер не пустять, а при тім думають собі, що проволока рівнає ся вже ударемненю. Голосованє над фінансовим пляном малим задасть отже сторонництвам більшости чимало клопоту, а се тим більше, що справу сю треба конче полагодити протягом червця. Задача ся о стілько легка, що програма поставлена на дневну чергу невелика.

Бачність усїх кругів і всеї прилюдности звернула на себе шпигуньска справа полковника ґенерального штабу Редля. Здавало ся немислимим, щоби чоловік на такім уже високім становищі, котрий до того ще мав перед собою сьвітлу будучину і незвичайне довіре високих кругів, допустив ся такого страшного злочину і то в порі, коли держава, якій він служив а властиво повинен був служити, переживали таке важке пересиленє. Однак не можна зрозуміти, що сему чоловікови, котрий міг був дати основні пояснення своїх злочинних починів, можна було позволити самоубийством визволити ся від сего. А ще дивнїйше було намаганє, затаювати перед прилюдностю причини самоубийства Редля. Треба отже подбати о се, щоби справа Редля не зійшла скорше з дневної черги, поки не вияснить ся весь обсяг злочинної дїяльности сего каридостойного вояка, хоч би правда яка була гірка, бож все ще то лїпше, як ненастанна непевність, котра дає повід до всяких буйних поговорів, що ще погіршують цїлу справу.

В **Угорщинї** скінчив ся процес міністра-предсїдника д-ра Лукача проти посла Дешія увільненєм сего останнього. Оборона д-ра Лукача довела до его страшного пораженя. Наслїдки сего процесу відобють ся на политичнім житю Угорщини. Міністерство було приневолене наслїдком такого морального пораженя подати ся о відставку, а в соймі дійшло наслїдком того до страших буч і проливу крови. Можна однак сподївати ся, що викликана тим способом буря в Угорщинї доведе до прочищеня воздуха і уздоровленя відносин.

Балканьска війна закінчила ся 30. мая підписанєм тимчасових условин мира, а до сего довів анґлїйский державний секретар своєю рішучостю, не допускаючи до проволоки. Вправдї промине ще чимало часу, поки настане мир на Балканї, а буде се зависиме від навзаводів між Сербією і Болгариєю. Може бути, що Сербія залишить своє поступованє і переціненє своєї сили та висуваннє таких домаганъ, яких Болгария нїяк не може приняти.

Нарада чотирох міністрів-предсїдників.

(□) В Царибродї, маленькій стациї на сербско-болгарскій границї, зїхали ся Пашич і Ґешов. В Сербії і в Болгарії розятрили ся пристрасти, окрики непогамованої ненависти роздають ся щораз голоснїйше, а війска готові вирушити на боєвище, на зелїзницях застановлено весь рух для приватних потреб, а обидва згадані міністри зїхали ся на поговірку, однак не могли себе обопільно переконати і здумали новий спосіб розвязки сербско-болгарского спору, **нараду міністрів-предсїдників чотирох союзних держав балканьских**, котрі мали би обговорити і уладити спірні питаня.

Легко се зрозуміти, що русофільский міністер Ґешов і сербский міністер-предсїдник Пашич все ще намагали ся, відповідне бажаню царскому, удержати балканьский союз. Однак військові круги сих держав думають инакше. В обидвох сих державах військові круги переконані о тім, що сербско-болгарский спір треба рішити оружно. Сербский і болгарский штаб ґенеральний виробили вже у всїх подробицях воєнні пляни, а вижидають лише приказу до почину бою. Знаменний для сучасного положеня є погляд сербского міністра війни Бояновича, котрий заявив, що Сербія числить на поміч великих держав, щоби они приневолили Болгарию вволити сербским домаганям, але при тім додав, що військо сербске готове кождої хвилї до бою.

Ґешов, Пашич, Венїцельос і чорногорский міністер-предсїдник мають радити за веленим столом, як подїлити добичу воєнну. Се вельми трудна задача, бо, як відомо, балканьский союз утворила дипльомация, а виконанє намірів союза се дїло війска. Військові круги нерадо бачать, як дипльомати обкравують їх успіхи. А тут тим труднїйше повірити в усїх наради, бо Ґешов нелюблений в Софії задля своєї русофільскої уступчивости в користь Сербії і тому був приневолений подати ся о відставку.

Мрія Царибродска, як називають жартовливо предлогу Пашича, буде мати великі трудности в здїйсненю. З психольоґічного становища трудно зрозуміти, як нинїшні завзяті вороги мали би стати нараз приятелями і забути свою традицийну ненависть. Може бути, що урядові круги Сербії і Болгарії будуть руководити ся холодним розумом, однак народи кермують ся звичайно серцем, а не головою. Тому порозуминє між обидвома сторонами видає ся майже неімовірним.

З людского становища, а також з політичного і господарского становища Европи треба висловити ся проти нової війни на Балканї. Знесилені осьмимісячною війною народи балканьскі потребують спокою, щоби спасти ся перед повним господарским занепадом. Малі балканьскі держави будуть приневолені принести в тій війнї, котра буде ще більше кровава як з Туреччиною, тисячі і тисячі людских жертв. А держави, особливо Австро-

---

Омелян Карашкевич.

Сьвято на горах.

(Акварела).

Вп. Др. Н. Сабатови в присьвятї.

(Конець).

Хто сильно вопрів, виходив на двір та ставав під острішком, підпирав церкву або сїдав побіч на траві. Куми, хоть оно під церквою не годило ся, находили тут нагоду до балачки і попитували ся за своїх фіїнів; невістки жалїли ся на тещі і на сплетнї зовиць; баби обмовляли цїле село, а старі гуцули нагадували собі давні войцкі часи, голодні роки, невгоди, і предсказували будуче; леґінї оглядали взаїмно одяги, судили дївчат і сходили розмовою на бранку.

А сьвященик доводив Службу до кінця. Потім вийшов на двір, вилїз на лавку і став виголошувати проповідь про нинїшний храм, житя апостолів і їх наслїдуванє та про посмертне блаженьство. Відтак ще оголосив заповіди, зійшов з лавки, роздяг ся і подав ся домів. Нарід розходив ся і вертав до хати.

У дома обідали. По обідї, хто лягав у холодок спати, а хто крутив ся то сюди, то туди і ждав вечерні. Свояки і знакомі відвідували себе взаїмно і пили за всїх і вся.

А в коршмі жид ослуговував кількох сталих пяниць і виглядав що хвилї, чи не зближають ся гості.

Але гості стали сходити ся на добре аж по вечерні. Аж тодї стали они находити оден звідтам, другий звідси, засїдали за столи і наповняли коршму гутором і димом мачки. Декілька чоловіків окружало стіл, жадали напитків. Являла ся чарка, а при нїй розвязував ся язик і они розказували оден одному про свої турботи та пригоди. А за третою, за четвертою чаркою відчинило ся мужицке серце і зпід него вирвала ся, понесла ся сумовита пісня. Широкі хлопскі груди викидали зі себе слово за словом пісні, так важко, гейби найтяжші докори. І промовляла пісня про пяниць — заливайків, що вібрали ся в коршмі на чарку. Товариство вельми зложне: Богач, бідняґа і козак, що то богач і голота зараз — он, хто зібрав ся запивати в коршмі. І запивали они своє, що вже там мали на серцї. Богач пив із вечера, бідний від півночи, а козак на розсьвітї к‘ коршмі приблукав ся. І пропив дука сїрі воли, а бідний говорила пісня:

Пропив бідний жінку з ґітьми,
Гей, думож моя;
Пропив бідний жінку з ґітьми,
Гей та діна, діна, дана...

А козак пропив „коня з сьодлом“. І журив ся — побивав ся богач за своїми круторогими, став голосити і бити головою в одвірки бідний за жінкою та дїтьми, а козак тільки „засвиставси“: „Кобим здоров, коник буди“.

Котила ся пісня по углах коршми, а байдужий рефрен кінчив кожду стрічку. У ванкирі співав хтось иншої пісні. Поморщілі лиця насуплювали ся. Та ось привели музику. Заграла скрипка, зазвенїли цимбали і зірвав ся танець. Хлопцї пустили ся до дївчат, завертїли ними. Танцюють. Приспівували, притюпували. Дїти з хат прибігали за горівкою, ставали і задивлювали ся. Деякі пари томили ся і відходили на бік.

Хилило ся д‘вечерові.

Гойки коло коршми втихали, танцї рвали ся. А за час стали люди виходити з коршми. Пяні ваточували ся, вівкали і співали по дорозї. Тверезійші міркували ся і йшли супокійно. Всї ті люди творили оден пестрий гурт, що йшов хвилю разом, обминав облази, а відтак став розсипати ся і пропадав поволи.

Ставало тихо і чути було виразно, як камінним руслом плив Черемош і шумів. Невгамно і трудко плив він і роздїляв собою одну і ту саму країну, одну долю на двоє. По сей і по той его бік стоять гори. Неповорушно і задумчиво стоять они високі, зі сизо-синими верхами. За ними тоне сонце. А оно тоне поволи, бо єму немов не хоче ся кидати сеї країни. Оно заливає її пламенним сьвітлом і надає їй тисячі красок і відтїнїв. І кождий навіть листочок блищить иншою краскою. А що хвилї, що мить, то краска зміняє ся. А Черемош усе дальше і дальше несеть ся в долину. Его ясні води перлять ся срібними відтїнями, мріють шепотами, мчать ся крізь скоки, ревуть і пінять ся на гуках, розливають ся руслом, творять курбала, плещуть об камінний беріг і лижуть скелї. А плюскіть і шум тих филь йде на гори, на бори, на квічори і на темно-зелені сигли, по сей і по той бік і буяє ними. Із півночи красує ся верхогірє. На нїм чорнїють дуброви і буковина, а висше баштанники. Видно зариси дубів, сигол і старезних башт. Білїють вирубані місця. Он там дорiженька вється.

Ще раз і ще раз глянуло сонце і розцїлувало ся з землею. Оно гейби всьміхало ся, прощаючи сю природу. А природа і собі всьміхає ся розкішна, мов дївчина з розпущеним довгим волосєм беріз, веселим зором високинного озера, красна, ясна, і каже: Добраніч, добраніч... Лине її голос борами, летить прислопами, полоще ся в филях, співає по лїсу, дзвонить над селом. Чують той голос і гори, чує пташка, чують люде. І хоч їм може сумно, хоч їм і тоскно — всьміхають ся і кажуть. Добраніч. Хилять ся лози і цьвіти, гнуть ся дерева, втихають співи, мовкнуть плачі, темніє краса. А потім по небі розсипують ся зорі і блудить місяць. Ходить той місяць по небу, підбирає ся в гору і розганяє хмари. Розганяє їх і розглядає ся.

У селї заблистїли сьвітла.

Теплий вечірний легіт шевелить листем у діброві.

Тихо.

Три явори, мов три брати рівні ростом, стоять бундючно на цвинтарі і кидають на могили три великаньскі стовпи тїни.

Сьвітла гаснуть.

Коло церкви гукають драпіжники і грають у фльояру.

А через хвилю над околицею витає ангел спокою.

Сон повіки замикає.

Гірске село спить сном літної ночи.

Угорщина, котрі збувають свої плоди і витвори на Балканї, потерплять чимало.

Також з політичного становища нова балканьска війна є небезпечна для европейского мира. Можна знати вправдї, як она почне ся, але не знати, чим закінчить ся. Колиб однак не повело ся довести до порозуміня між Сербією а Болгариєю, то Австро-Угорщина повинна наперед заняти ясне і рішуче становище і обминути сї похибки, які зроблено з вибухом турецкої війни. Міродатні чинники повинні отже здобути ся на таку рішучість, щоби справа нашої монархії не потерпіла шкоди.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всїх реставрациях, кавярнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

Передвиборчий рух.

Виборча інструкция намісника.

„Nowa Reforma“ оголошує довірочну інструкцию п. намісника Коритовского в справі виборів. Інструкцию сю подаємо в перекладї дослівно:

Кожді вибори в краю до представничих тїл давали доси причину до ряду замітів проти адмінїстрацийних властий, не мов би не руководили ся при виборах беззглядною справедливостию і предметовостию, але допускали ся ріжних надужить і неправильностий. Заміти сего рода підносили в останних часах не лише радикальні сторонництва, але також сторонництва консервативні, а в спосіб вельми знаменний проявляло ся невдоволене всїх сторонництв при нарадах соймової комісиї виборчої реформи над предлогою такої реформи, де, як вказує предлога реформи долучена до ч. 101. „Gazet u Lwowsk-oї“ з дня 4. с. м., представники всїх сторонництв домагали ся дрібничкових постанов в ординациї, які би законно обезпечували як найдальше йдучу законність виборчого акту.

Найважнїйші заміти, які роблено в справі леґальности виборів і предметовости властий, як в виборчих протестах, так і в печати, є такі: 1) належне виготовлене списів, зглядно виборчих лист; 2) не викладане списів зглядно лист до перегляду для уможливленя реклямациї; 3) недоручуване виборцям завчасу леґітимацийних карт; 4) неоголошуване завчасу дня, години і місця, в якім мають, відбути ся вибори виборців; 5) неналежний склад виборчих комісий; 6) недопускане виборців до голосованя; 7) призволюване на виборчу аґітацию і страшене виборців в домі, в котрім відбуває ся вибір; 8) дозволюване на перерви при виборчім актї; 9) ведене виказів голосованя не в тім порядку, як виборцї віддавали голоси, але поміщуване черток в виказах, наперед уложених.

Щоби при теперішних виборах соймових не дати в найдрібнїйшій мірі поля до замітів проти адмінїстрацийних властий і квестионованя їх беззглядної предметовости і законного поступованя, звертаю увагу панів старостів на повисші точки і поручаю перестерігати такі засади:

ad 1) Списи виборців, які служать підставою до споряджуваня виборчих лист при виборах з сїльских громад і міських, повинні громади виконати як найточнїйше, стараючи ся не пропустити в них ні одного управненого виборця. Пп. старости будуть пильнувати, щоби сї списи, а опісля виборчі листи переводжено строго і точно; ad 2) Пп. старости будуть переконувати ся через свої орґани, чи громади виложили списи зглядно листи завчасу до свобідного перегляду виборців, чи се виложене виголошено належно в громадї, як через прилюдне устне оголошене в спосіб на місци уживаний, так й через вивішене оповіщеня в громадскім урядї в місци для всїх виднім так, щоби виборцї могли списи і листи протягом 8 днїв через певне число годин в громадскім урядї, зглядно в місци, в оповіщеню вказанім, переглядати; ad 3) Леґітимацийні карти належить доручувати виборцям особисто до дому, на кілька днїв перед днем вибору. Виборцям, яким леґітимацийні карти не могли бути доручені, належить уможливити додаткове підняте їх в старостві аж до дня вибору. В виставлюваню виборцям дуплїкатів леґітимацийних карт не належить робити трудностий; ad 4) Льокаль і час виборів належить у всїх громадах повіта з гори точно означити і сей виказ в будинку староства на виднім місци вчасно, що найменше на чотири дни перед днем виборів вивісити, так, щоби виборцям був доступний. Так само треба глядїти, щоби льокаль і час правиборів був в кождій громадї вчасно і належно оголошений. Правибори треба перевести в льокалю на сю ціль призначенім і то в поданій в оголошеню годинї. Годиною початку вибору має бути година належно стверджена в місци вибору. Коли би зібрало ся в виборчім льокалї незначне число виборців, повинні виборчі комісарі переконати ся, чи нема виборців коло льокалю, віззвати їх до вибору і аж тодї замкнути виборчий акт, коли нема дїйсно вже нїяких виборців. Звернути належить увагу виборчого комісаря на те, що при правиборах має рівнож примінене §. 39. вибор. соймової ординациї, який постановляє, що „член комісиї викликує виборців в тім порядку, в якім їх назвища є записані на виборчій листї, для відданя голосів.

З сеї постанови виходить, що й при правиборах належить відчитати цїлу виборчу лїсту, хоч би зібрало ся лише небогато виборців; ad 5) Склад комісиї при актї вибору посла управильнює §. 34. виборч. сойм. ординациї. А що виборчим комісарем при тім актї буде — о скільки розходить ся о сїльскі громади — сам п. староста, прото зволите пильнувати сего, щоби вибір комісиї відбув ся як найлеґальнїйше. Вашою річию буде пильно дивити ся, щоби в склад комісиї входили представники всїх сторонництв, які беруть участь в виборі. Коли би виборцї вибрали членів комісиї лише з одного сторонництва, Вашим обовязком буде покликати до комісиї членів з инших сторонництв. Аналоґічно треба примінити сей спосіб поступованя при складаню виборчої комісиї при виборі посла з міських громад і з куриї великої земскої посїлости; ad 6). Тому, що вибори до краєвого сойму є явні, а §. 35. сойм. виб. орд. постановляє виразно, що „леґітимацийні карти вислані виборцям управнюють до вступу до визначеного льокалю виборчого і мають служити як візване до появи без нїякого дальшого запрошеня в означенім на них дни і о визначеній годинї для підприняття вибору“ — отже до салї, в якій відбуває ся голосоване, повинна бути припущена бодай така скількість виборців, яка в сїм льокали з оглядом на его розміри може помістити ся. При допусканю сих виборців належить перестерігати, щоби нїяке сторонництво не було протеґоване. З повисшого виходить також, що впускане виборців поодиноко до виборчого льокалю противило би ся виразній постанові закона.

ad 7). Щоби запобігти впливаню на виборців в виборчім льокали або прямім їх тероризованю, не вільно впускати до виборчого льокалю невиборців і належить глядїти, щоби одні виборцї на других не робили натиску, лише, щоби кождий виборець свобідно віддавав свій голос. Урядники, призначені до береженя ладу в виборчім льокали, мають помагати панам старостам як виборчим комісарям в удержаню законности вибору, а безусловно здержати ся від якогонебудь впливаня на виборців; ad 8). Акт вибору повинен відбувати ся одним тягом, без перерв на снїданє або т. п.; ad 9) Постанови §§. 29. і 36. сойм. виб. орд. про „приготовані листи, зглядно списи голосованя“ вияснювано в деяких староствах в той спосіб, що до тих виказів голосованя вписувано з гори всїх виборців, а опісля при голосованю вписувано при відповіднім виборцеви, на кого він, як на виборцю, зглядно посла голосує. Наслїдком того в виказах голосованя було богато недостач при тих виборцях, які до вибору не явили ся, а ся обставина давала причину до жалоб, що викази сї опісля доповнювано в каридостойний спосіб. Щоби запобігти сего рода закидам, належить до виказів голосованя вписувати виборців в міру, як зголошують ся до відданя голосу. Через те уникне ся з одної сторони закиду каридостойного доповнюваня виказу голосованя, а з другої сторони буде лекша контроля при обчислюваню відданих голосів.

Звертаю дальше увагу п. старостів на се, що постанови закона з 26. сїчня 1907. дн. з. д. ч. 18, що відносять ся до охорони свободи виборів, обовязують також при виборах до краєвих соймів. Треба отже з тими постановами точно познакомити ся і перед приступленєм до виборів звернути ще окремо увагу виборців на сей закон, котрого найважнїйші постанови будуть відповідно до припису его §. 20. напечатані на відворотній сторонї виборчих леґітимаций.

Числю рішучо на те, що панове старости зрозуміють мої інтенциї, подиктовані потребою удержаня доброї слави адмінїстрацийних властий, примінять ся строго до повисших указок, поучуть в тім напрямі підвладних урядників і доложать сильні стараня, щоби теперішні вибори до сойму були переведені безусловно законно. За се роблю панів старостів особисто відвічальними.

Вкінци зволять п. старости поручити горячо підвладним урядникам, щоби до нїяких виборчих комітетів безусловно не належали.

Ц. к. Намісник: *Коритовский.*

Нема, здає ся, сторонництва в Галичинї, яке не похвалило би сеї виборчої інструкциї, якої метою: повна законність виборів. Хиба й „Дїло“ та „Нове Слово“, які в виборчій горячцї стали дорікати нам. Коритовскому всїми лихами, побачуть, що коли такі лиха на провінциї денеде справдї дїють ся, то хиба проти волї намісника.

Москвофіли всїх народів єднайте ся!

Ми доносили вже, що між галицкими москвофілами і всеполько-подоляцким блоком заключено виборчий договір і що старокурсні москвофіли так низко оцїнили самі себе, що за цїну трох певних мандатів жертвували всї свої сили русиноїдам.

Нинї можемо до того додати, що під натиском польских союзників прийшло також між обома русофільскими фракциями старокурсною і дудикевичівскою до тихого поєднаня, бо ходить о одноцїльне змобілїзоване всїх москвофільских сил. В напрямі поєднаня видали обі русофільскі фракциї довірочні припорученя до повітових орґанїзаций.

„Polnische Nachrichten“ доносять, що виборчий компроміс між москвофілами і всеполько-подоляцкою спілкою заключений в тім дусї, що при перших виборах кожда партия буде голосувати на своїх кандидатів, а при тїснїйших виборах всеполяки і подоляки будуть голосувати на москвофільских кандидатів і навідворот, москвофіли будуть голосувати на всеполяких і подоляцких кандидатів, ворожо настроєних для виборчої реформи.

З державної ради.

Підчас засїданя палати послів виголосив в середу п. Будзиновский підчас розправи над фінансовим пляном обструкцийну бесїду.

Бесїдник заявив, що не розуміє, чому сторонництва більшости поставили на дневній черзї загальну розправу над фінансовим пляном, заки полагоджено буджетову провізорию і тимчасовий правильник. П. Будзиновский говорив до 3. год. по полудни. По сім просив предсїдника, п. Романчука, щоби дозволив ему докінчити бесїду на другий день, на що предсїдник згодив ся.

На сім перервано наради і приступлено до нарад над наглим внеском п. Фреся. По промові п. Шіґля наради перервано.

На початку вчерашного засїданя палати послів відповідав міністер краєвої оборони, ґен. Ґерґі, на запит в справі Редля. Міністер заявив, що се є найсумнїйша подія підчас цїлої его військової служби і як найохотнїйше кинув би заслону на сї всї нечесні дїла Редля, до яких напятнованя не достає ему слів. Мимо сего палата може бути певною, що міністер представить все зовсім отверто, бо розуміє се велике роздратованє, яке викликала ся справа серед населеня і уважає домаганє вияснень за оправдане. Однак міністер додає, що многі подробиці, які подавали дневники, негодять ся з правдою. Міністер помине отже ріжні подробиці, а подасть до відома лише сї конкретні дані, які стверджено доси в доходженях, а які передав ему міністер війни, щоби міг відповісти на запити, ще перед покінченєм просторого військово-судового слїдства.

Від сеї хвилї, в якій була звісна провина полковника Редля, військові орґани працюють горячково, щоби вияснити справу у всїх подробицях. Міністер перечить, наче би військові власти хотїли щось закрити. Довірочним донесенєм звернено увагу бюра головного штабу, який занимає ся шпигуньскими справами, на деякі події, по яких можна догадувати ся шпигуньства. Військові власти вели через довший час доходженя в цїли викритя виновника і щойно 24. мая о 6. год. вечером одержали ненадїйну вість, що є доказ, що сим виновником є саме Редль. Від сеї хвилї находив ся Редль під строгим надзором. В полудне сего самого дня прибув Редль самоходом з Праги до Відня. Вечером був на вечері з головним адвокатом, др. Поляком, якого знав від давна і якого повідомив про свій приїзд. Тут высказав ся перед ним Редль, що допустив ся злочину проти горожаньскої морали і чести і, що є під надзором. Що до рода злочину не подав нїчого близшого, обмежив ся лише до просьби, щоби др. Поляк дав ему револьвер в цїли сповненя самоубийства. Сею заявою вельми зчудував ся Поляк і відмовив сїй просьбі. Відтак домагав ся Редль, щоби др. Поляк постарав ся, щоби поліция дозволила Редлеви вернути до Праги. На се Поляк згодив ся, думаючи, що Редль нечайно збожеволїв; порозумів ся отже з поліциєю, описав стан полковника і запитав, чи не було би добре перевезти его на психіятричний віддїл. Радник поліциї, Ґавр, радив Полякови, щоби намовив Редля до повороту до его мешканя, що удало ся й зробити. Коло пів до 11. год. в ночи розстав ся Поляк з Редлем перед готелем, в якім мешкав Редль і від сеї хвилї не бачив вже більше Редля. Неслушні є заміти, будь-тобы Поляк брав участь в військовій комісиї. Тимчасом о 10. год. в ночи шеф головного штабу, одержавши потвердженє вини Редля, зарядив его увязненє при помочи військової комісиї, яка явила ся в готели о 12·30 год. в ночи. Комісия одержала вперед від поліциї вість, що полковник Редль заявив Полякови, що допустив ся чогось страшного і мусить застрілити ся. Комісия застала Редля в кімнатї і було видно, що хотїв відобрати собі житє.

Пос. Діямант: Без револьвера.

Мін. Ґеорґі: На столику найдено ніж, в роді пітилета, а на ліжку шнур. Редль написав також прощальні листи, один до коменданта корпуса, другий до брата. Оба були з датою: год. 12. в ночи. Коли комісия війшла до кімнати, кликнув Редль: „знаю, чому ви прийшли, я чую ся винним“. Тодї запитала его комісия, що зрадив і чи має співвинних. Признав ся до шпигуньства і додав, що занимав ся ним щойно від недавна. До сего злочину пхнула его пристрасть нещастя, однак рішучо заперечив, будьто би мав спільників. Заявив також, що з особами, яким продавав тайни, порозумівав ся при помочи шифр і, що особисто они его не знали. По сім комісия вийшла. Щоби унеможливити Редлеви утечу і арештувати его над раном, коло готеля поставлено сторожу.

П. Ляйтнер: Відки він взяв револьвер?

Мін. Ґеорґі: Комісия не викликала отже самоубийства Редля, на яке, як здає ся, вже перед тим рішив ся, ані також не приневолила его до сего дїла.

П. Гілєбранд: Треба було перешкодити.

Мін. Ґеорґі: Дня 25. мая переведено трусеницю в помешканю і в бюрі полк. Редля в Празї і она доказала, що він занимав ся шпигуньством і був гомосексуалїстом і мав зносини з одним поручником. Се справляло ему великі видатки. Найдені в Празї папери доказали, що признанє Редля у Відні було згідне з правдою.

П. Ляйтнер: Мимо сего его не арештували.

Мін. Ґеорґі: Зі всїх даних, які видало доси слїдство, виходить, що перші початки шпигуньства Редля сягають марця 1912 р. З жалем треба ствердити, що дїйсно він продав кілька поучень загального змісту, які відносять ся до мобілїзациї. Сї поученя віддав він в руки аґентам чужих держав.

П. Немец: ...Держав, се є важне.

Мін. Ґеорґі: Хоча се є вельми по-

важне, однак треба ствердити, що не міг зрадити конкретних воєнних приготовань останного часу, бо они загалом не були єму доступними. Що до великих видатків Редля, який держав коні і самоїзди, то в останних часах розказував він своїм знакомим, що одержав якийсь великий спадок, впрочім здає ся, що він полишив довги. Що до сего ведуть ся доходженя. Відтак знова запевнив міністер, що з виключеним, щоби шпигуньска дїяльність Редля могла тревати кілька лїт. Головно кількаразове єго занятє в евіденційнім бюрі, де працював як знавець в шпигуньских справах, власне промовляє проти сего, наче би міг він бути тодї мужем довіря чужої держави, тим більше, що все строго поступав зі шпигунами, а був би сего не робив, коли би був сам тодї шпигуном, бо наразив би ся сам на се, що тамті би єго зрадили. Бесїдник додає, що є безосновним догадувати ся, щоби людина так обізнана з техніков шпигуньства мала спільників, які могли би єго в кождій хвилї видати. Сего поручника, про якого була бесїда, арештовано, але він не є підозрілий о шпигуньство. Чутки про скомпромітованє висших офіцирів і одної женщини є неправдиві. Стичність Редля з росийским консулем в Празї нїчим не доказана. Злука зі справою Яндровича і з иншими шпигуньскими справами також не єствує. Всякі чутки, наче би Редль зрадив тайни нїмецкої армії, є неправдиві, так само, як і твердженє дневників, що єго вислано до переговорів з нїмецким головним штабом. Вкінци заявив знова мінїстер, що спільників Редля не викрито і сказав, що нечесне дїло одиниці не може плямити чести славної, геройскої австрийскої армії, яка може повеличати ся сьвітлими дїлами в цїлій історії. Мінїстер просить, щоби обговоренє сеї прикрої справи не прибрало більших розмірів, чим сего треба і відкликує ся до загального успокоєня. Зі своєї сторони мінїстер вповняє, що військовий заряд буде слїдити зі всею рішучостию всї підозріня і коли би виявила ся лише як найменша провина, зарядить зі всею строгостию, щоби усунути шкідника з орґанїзму армії розпеченим зелїзом. (Потакуваня).

П. Немец зажадав отвореня дискусії над сею відповідию.

Внесок сей відкинено. Палата приступила до дальшої розправи над буджетовою провізориєю.

По промові мін. Ґеорґія промовляв п. Будзиновский і кінчив свою онодїшну обструкцийну бесїду. По нїм промовляв пос. Голубович.

По промові звітника меншости, Голубовича, перервано дискусию над буджетовою провізориєю. Палата вела дальші наради над наглостию внеска в справі знесеня податку від мяса.

По промові п. Штарка дискусию перервано.

Межи внесеними запитами находить ся запит п. Сїнґалевича в справі поступованя жандарма супроти бесїдника на виборчих зборах і запит п. Слївіньского в справі упрощеня і прискореня поступованя при роздачі державних будівляних праць в Галичинї.

Дальше засїданє відбуде ся у вторник о 11. год. рано.

Просимо відновити передплату.

Перед новою війною на Балканї.

На Балканї кипить як в котлї. Одні вісти говорять про неминучу війну між Болгариєю і Сербіею, другі звучать успокоюючо; та хоч би і в одних і в других вістках було дещо пересади, то одно безсумнївне, що сербско-болгарский спір прибрав дуже грізні форми.

„Reichspost“ доносить, що постанова Ґешова, щоби подати ся до димісиї, зістала з цїлою рішучостию переведена. Ґешов уступає тому, що хоче довести до сотвореня великого коалїцийного кабінету, в якім засїдали би також члени опозициї. А що Болгария стоїть в передодню великих подій і правительство мусить рішити про великі далекосяглости, тому Ґешов і инші розумні політики хотять, щоби також і опозиция взяла на себе часть відвічальности. На всякий случай Болгария під нїяким услівєм не згодить ся на ревізию договору з Сербією, супроти чого війна є неминуча. Переговори Болгариї з Грециєю також не видали успішного висліду.

Зїзд предсїдників мінїстрів балканьских держав відбуде ся в будучу середу, або четвер в Солуні. Росия стоїть тепер отверто по сторонї Сербії проти Болгариї. Росийский посол в Софії пробує всїх середників, щоби зневолити Болгарию до уступок. Прилюдна болгарска опінія відносить ся з великим недовірєм до Росиї. Вкінци стверджує „Reichspost“, що вибух війни наступить найдальше протягом двох тижнїв. Серби на новій сербско-болгарскій граници по безуспішнім опорі опустили цїлий ряд становищ, які заатакувало болгарске військо, як кажуть, на власну руку, без призволу правительства.

Після інформациї в Софії намір сотворея нового болгарского кабінету з співучастию опозициї, пояснюють бажанєм розділеня відвічальности за постанови правительства на ширші політичні круги. З того вносять, що новий кабінет буде мав задачу до сповненя дуже непопулярну, а саме: змаганє до мировой полагоди непорозуміня з Сербією В противнім случаю покликанє опозициї, настроєної воєвничо, до удїлу у власти, було би непотрібне.

„Köln. Ztg.“ доносить, що не всї дивізиї першої і другої кляси сербскої піхоти згромаджено між Іскібом, Овчим Полем, Еґрі Палянкою і Кепрілї. В самій Сербії збірною точкою є пограничена місцевина Бірот. Місто Іскіб сильно укріплене і заосмотрене в артилєрию.

В Льондонї осуджують теперішне положенє дуже песимістично. Онодїшне падене курсів на льондоньскій біржі було спричинене сим осудом положеня на Балканї. Один з відпоручників балканьских держав заявив, що болгарский кабінет тому уступає, бо армія обурена є на уступки, які Ґешов має поробити Сербії. Зачувати, що Румунія на случай війни жертвує свою поміч Болгариї.

„Daily Telegraph“ доносить, що б. болгарский посол в Царгородї Начович відїхав до Царгорода, щоби позискати Порту на случай війни з Сербією.

В оборонї правди і чести,

відповіди радн. Двора Ол. Барвіньского, д-ра Студиньского і д-ра Ос. Маковея на напасти „Дїла“ п. з. „Наші христ. суспільники“ (рекламовані знов „Дїлом“). Стор. 99. 16-ки. Ціна 50 сот. Набути можна в книгарнї Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, Ринок ч. 10. Сею брошурою повинен покористувати ся кождий, хто денебудь стрінє ся з клеветниками на христ. суспільників. Нехай вкаже на се, що „Дїло“ сеї відповіди не спростувало, а мовчки сховало!

Поручаємо всїм сатиричну поему ілюстровану д-ра Маковея

„РЕВУН“

(гл. оповістки на 4-ій стор.).

НОВИНКИ.

— **Календар.** В суботу: руско-кат.: Обр. гл. Ів. Хр.; римо-кат.: Роб. і Теод. — В недїлю: руско-кат.: Карпа; римо-кат.: Медарда.

— **Чим воює „Дїло“?** На нашу річеву відповідь на статию „Дїла“ п. з. „Їх тактика, бажаня і заслуги“ відповіло „Дїло“ новинкою, такою тупоумною, що хиба теперішною спекою її виправдати можна. Нема красшої методи в полємиці, як всему перечити, все перекручувати, і сеї методи „Дїло уміло придержує ся. А щоби мати понятє, якими сплетнями воює „Дїло“, наведемо один роздїл: „Зрештою, коли ходить о те вироблюванє протекций п. Ол. Барвіньским, не зайвим буде додати, що першою умовою ласки п. гофрата є... запренумерованє християньско-суспільного орґану, значить, під видом протекциї відбуває ся „уловленіе человѣковъ“ в христ.-суспільні сїти“. — Се погана лож! — панове редактори „Дїла“, яка сьвідчить про вашу моральну вартість. А не иншою ложию, сплетнями і викрутами пронизана ваша нїкчемна брошура „Наші християньскі суспільники“, якою ви дали докази, що правда тільки в тім політичнім таборі, в якім плодять ся герої брошури Тивоновича.

— **З Дрогобиччини** пишуть нам: В „Дїлї“ ч. 122. з 3. червця в звістцї про політичні збори в Дрогобичи написано, що „ухвалено між иншими резолюциї (має бути резолюцию) з признанєм для руского епископату за останнє посланіє в справі виборчої реформи до сойму. Вислано ті резолюциї до Митрополита Шептицкого і епископа Чеховича“. Тимчасом се неправда, бо збори не ухвалювали признання, але „свою синівску вдячність і преданність свому Епископатови з нагоди видання послїдного пастирского послания в справі виборчої реформи, в якім тойже рішучо висказав ся проти дотеперішних виборчих практик а за постулятами християньскої-суспільної справедливости для руского народу. Заразом збори висказують свій жаль задля неприхильного становища польского епископату до справедливих постулятів руского народу, яке глубоко вражає їх (т. є зборів) католицкі почування о суспільній справедливости“.

Дальше неправдою є, що телеґраму вислано лиш до Митрополита і Ексц. Чеховича — бо вислано таку саму телеґраму і до Епископа Хомишина а також до часописий Reichspost, Deutsches Volksblatt, Neue freie Presse і Köln. Volkszeitung.

Тут годї не поминути на позір дрібної річи, а яка має однак свою донесліть: „Дїло“ містячи пастирский лист, не уважало за відповідне додати вступу до сего послания іменно: осіб і їх титулятур — тих осіб, що видали те посланіє в користь свого народу, ані знов при кінци не поміщено підписів зі знаком хреста, підпису всїх трох Владик. Через те цїлий акт тратить для істориї своє далекосяглє значінє. Редактори „Дїла“ якісь правники, отже повинні знати, що се належить до важности акту помістити титул і підпис на актї — инакше тратить він своє правне значінє.

Вкінци ще одно: „Дїло“ віддало дуже лиху прислугу і Владикам і цїлому народови, коли в передодницї з 3. червця ч. 122. п. н. „Два пастирскі листи“ таке написало, що: „Гр.-кат. епископи говорять як дїти материземлї до дїтий матери-землї, як брати в Христї до братів в Христї“. Перше ту земля, потім Христос. Се пониженє для Владик, — бо промова в пастирскім листї — се плід духа, який в подобою Бога, а не землї; се слова людий зі свобідною волею і розумом а не акти чоловіка. Тож більше психольогії і естетики панам з „Дїла“ придало би ся.

М. К.

— **Москвичі підносять голову.** Після уступленя намісника, д-ра Бобжиньского, табор Дудикевича скористав з interregnum, яке повела за собою зміна в намісництві, і скликав політичне „собраніе“. Прибуло на се „собраніе“ двіста сьвящеників, а три з них дали себе вибрати до „совѣта“. З ними: о. Сеник, о. Карчмарчик і о. Винницкий з Галича. Прибули на „собраніе“ також православні „батюшки“ і поміж ними та „истинно-русскими“ католицкими сьвященикамн панувала найбільша згода. Батюшки стискали собі руки і цїлували ся сердечно. На неморальне житє вождa партиї, на те, що єго публично названо „воромъ и мошенникомъ“ і прилюдно бито по лици, кинули „католицкі“ отци заслону і вважають честию, засїдати з ним в „совѣтѣ“. Але коли їм всякі ідеали байдужні, то хиба нашим духовним властям така безпримірна съмілість не буде байдужною. Недавно вже явив ся о. Сеник у Ексц. Митрополита з просьбою о дозвіл кандидувати до сойму. Ну, чому не спробувати щастя?

— **Нові гр.-кат. епископства.** З Загребу пишуть нам: Мадярскі часописи оголошують урядово, що мадярским епископом зі старогрецкою літурґічною мовою в Гайдудорогуви іменований о. Михаіл Маклошний, архідиякон Шаторалядуйгельский. Епископом для грекокатоликів з Угорщини в Америцї має бути о. др. Шуба, професор богословя в Унґварі.

— **Чи варто спроваджувати галицких співаків на концерти до Америки?** Дехто з американських Українців, бажаючи прийти з грошевою помочию „Рідній Школї“, задумав спровадити до Америки наших співаків з „Бандуриста“ і „Бояна“ на концерти, а чистий дохід з сих концертів призначити на шкільні потреби в Галичинї. Думка і ціль дуже гарна, та не все, що гарне, є рівночасно корисне. Сумнївши і то добре узасаднені що до користи із прогулки наших співаків до Америки підніс на сторінках американьскої „Свободи“ американьский Українець п. Михайло Біляньский. Він пише:

„Правда, що „Рідна Школа“ в Галичинї потребує помочи і кождий Русин-Українець повинен старати ся о то, щоби від часу до часу зібрати якусь „лепту“ на сю ціль. Однак спроваджувати співаків з Галичини уважаю за злишне, а також був би то великий „гумбог“ а то з тої простої причини: „Рідна Школа“ зі всїх тих концертів дістала би одну дуже велику „0“ (нулю). Може бути, що дехто з поважаних читачів „Свободи“ буде уважати мене ворогом „Рідної Школи“, однак я не зважаю на те, а даю під розвагу ось ті мої гадки.

„Припускаю, що в Америцї можна буде дати 25 концертів і що з кождого концерту лишить ся чистого доходу 150 дол., що разом зробить 3.750 дол. Тепер возьмім під розвагу, що приїхало до Америки що найменче 16 співаків; кошти подорожи винесуть за кождого співака (в обі сторони) по 200 дол. разом 3.200 дол. Отже зі всїх концертів лишить ся для „Рідної Школи“ 550 дол. Правда, що то велика сума, а ще зробить ся більша, коли зміняти її на корони. Але прошу застановити ся і подумати над тим, кілько то праці мають понести комітети, кілько трудів і невигоди в подорожи понесуть співаки-прогульковцї, а який і кому пожиток з того буде? Правда, скористають з того зелїзничі та корабельні компанії, а наші прогульковцї могуть дістати (від наших домородних горлицких москалїв) таке приняте, яке лучило ся Вп. п. Демидчукови в Ансонії дня 13. цьвітня. Но і по цїлій парадї.

„Дальше питає ся Всеч. О. Данилович: „Що лучше: чи чекати 2 лїта і лишити „Рідну Школу“ без средств материяльних?“... Тож я раджу, щоб не чекати два лїта, але також і не спроваджувати співаків аж з другої части сьвіта, але устроювати концерти своїми власними силами. Преціньміж нашим сьвященьством і дякоучителями є богато здібних співаків-дириґентів як: О. В. Держирука, О. Е. Бартош, О. В. Гривнак, д. О. Стеткевич, редактор „Свободи“, д. д. Андрейкови, дд. Каськови, д. А. Ґела, д. М. Климко, д. Яґело, д. Ялечко, д. М. Гундич, д. Тимкевич, д. Лаврів, д. Костюк і т. д. Маємо також і знаменитого співака-скрипака в особі д. М. Корикори, котрий також не відмовить своєї помочи.“

Виводам п. Біляньского годї відмовити слушности.

— **Затроєна мороженка.** В Люблинї стверджено онодї кількадесять случаїв затроєня мороженкою. З сеї причини арештовано одного з уличних торговщиків мороженкою а єго пушку відвезено до бюра полїциї. Тут чотири полїциянти і жінка одного з них, думаючи, що торговщика арештували за якийсь злочин, почали їсти мороженку. По сїм занедужали так, що треба було їх відставити до шпиталя. Також в люблинській школї ім. Сташіца занедужало много учеників по спожитю затроєної мороженки.

Оповістки.

— **На Ясну Гору!** До Ґошова! Подібно як в минувших роках, так і сего року приготовлює ся Богомілє в честь Преосьв. Богородицї на Ясну Гору до Гошова. Люди, що хотять взяти участь в сїм сьвятім Богомілю, зволять зголоситися до Оо. Василиян у Львові, улиця Жовківска ч. 36. Зголошувати ся можна або самим, або через своїх Впр. отців духовних. Ціна їзди там і назад виносить: Зі Львова 4·90 К, з Пустомит 4 К, зі Щирця 3·90 К, з Миколаєва 3·10 К. Відїзд є назначений на 21. червця в суботу рано. Поворот 22. червця в недїлю вечером. Близші відомости подасть Монастир при замовленю білетів.

— **З Дирекциї ц. к. акад. ґімназиї у Львові.** 1) Приватні іспити і вступні до висших кляс для тих, що одержали від ц. к. Ради шк. краєвої дозвіл, відбуде ся в четвер 26. червця о 8. год. рано. 2) Попередний (передмату-

ральний) іспит екстернїстів зачне ся в пятницю 27. червця о 8. год. рано. До іспитів під 1) і 2) треба зголосити ся в Дирекциї оден день наперед і зложити приписану таксу, зглядно оплату шкільну. 3) Вступний іспит до I. кляси відбуде ся ві второк 1. липця о 8. год. рано. Вписи до сего іспиту будуть відбувати ся 29. і 30. червця. До впису треба конче принести метрику і посьвідку щепленя віспи та зложити приписану таксу.

Нічні роздумуваня сьв. Августина.

Після Арнольдия і Гайзера приладив **о. І. Плавюк.**

(Дальше).

Пята ніч.

Релїґія а любов.

Поглянь, се стоїть кількох людий низького походженя, приклонники нового Завіта, що мають підбити всї краї і царства землї, повалити поганьскі сьвятинї і відновити весь сьвіт, — они стоять перед високою жидівскою радою і на ей приказ мають бути бичовані. Нарід жде з наругою на них. А они безжурно виступають вперед. Они раді, що удостоїли ся наруги і терпінь задля почести гідного імени, для якого посьвячена вся їх любов. Новий Завіт знаходить вже приклонників. Вже поширило ся і збільшило ся число приятелїв в жидівскім краю. Але дивний нарід! Оден старає ся всьо продати, всього позбути ся, щоби остати жебраком, другому на приказ власти грабують майно, а він тїшить ся і іде радо на вигнанє. По цїлій землї ширять ся приклонники сеї науки, проповідуючи все нїколи нечувану науку неба і всюди одержують в нагороду за труди каменованє, бичованє, розбите корабля, голод, кайдани і смерть. А однак їх радість росте все більше посеред таких страшних виступів. Чую, як оден поруганий і покритий ранами на цїлім тїлї каже, що его радість далеко перевисшає чувство его терпінь. Инший з великою радостию обіймає хрест, на якім має вмерти і називає его бажаним хрестом. Земля подає їм терне, і звідси їх радість. То, що в них земске терпить, а що небесне, тїшить ся невисказаною радостию. Се чудо, що звертає на себе увагу сьвіта. Сьвіт приневолений уступити перед превеликим сьвітлом, земля наповняє ся такими Ангелами, по небесному настроює ними людьми. Вже сходять ся люди з всїх сторін, щоби оглядати укриту благородність під нужденною поволокою і щасливість страдаючого у вязниці і на кострах християнина. Могучий сеї землї сходить з престола, відкладає на бік почесні знаки своєї гідности, які тепер для него згірдні і рішає ся вести житє в тишинї, без жадного блеску і розголосу. Чесна матрона скидає дорогу прикрасу, ознаку свого високого стану; з еї просторих палат уносять дорогоцїнні посудини і скарби призначені для бідних, їй манить бідне, нужденне житє. Благородна дївиця легковажить великодушно красу і молодість, покидає розкоші сьвіта, зрікає ся земского жениха, свої днї проводить в самотї і укритю, в строгім відреченю, неначе би відлучена від сьвіта. Релїґіє, ти ведеш всї ті душі з земского, до Божого укритого житя! Они живуть на землї, але вже не для землї. Яко вихованцї неба, Божі повірники живуть они Его любовю.

Щаслива пустине Тебайска, заселена тепер так славними поселенцями, який вид потїхи, подиву, радости і сьвятої ревности подаєш менї. Там знаходжу тисячі людий, що далеко від гамору сего житя, пірвали всякі кайдани, що лучили їх з землею. Тут не має місця пуста виставність, самообожанє і земскі розкоші. Они відкинули неужиточне плеканє тїла, щоби сего раба держати під властию духа. Кусник сухого хлїба, або пригорща зїля з пустинї, кілька овочів, трохи ярини і річна чи жерельна вода, се їх обід, цїле покріпленє. Нага земля, або стухла солома се постїль для їх утомлених членів. Короткий сон, довгі нічні чуваня. Напруженєм і потом томлять тїло, щоби поконати лихі склонности. Дух, що живе надзмисловим житєм, вязнить непогамовані змисли. Всюди тишина, скромність, скупленє духа. Як трудяща пчола кождий занятий збиранєм меду небесних гадок і надземских мрій. Оден глубоко задумавши ся читає з книги природи велич Бога, а сонце розкриває перед ним рїжнородні краски і види предметів. Другий досліджує велич Божої всемогучости у стіп високої скелї, заглублений очима і духом в сьвятім Письмі. Сей зложений на землї виливає свое серце перед Богом в солодких зітханях і нїжнім наріканю. Тамтой клячучи, піднїс лице і руки до неба, взиває в глибини душі до свого Предвічного Господа. Тут зібрало ся під одною крівлею много дївиць, що утїкли перед солодкими принадами марного житя і співають безнастанно в честь свого вибраного Жениха. Там настроює себе взаїмно велика громада монахів сьвятими розговорами і співами до любови Всевишнього. Бачу просторі поля, горбки, гори, засіяні малими хатками, лихими, нивенькими житлами, котрих населенцї, як самітні птички, улїтають аж до зьвізд. Всюди повно людий, що не живуть вже як люди, лиш як нові сотворіня, в котрих залюбки поселив ся вічний Володар. Тут нема вже перегонів в тім, за чим так много людий побиває ся. Кождий глядить богатства у відреченю того, що не є Богом і готов до всяких уступок, до всяких жертв для свого ближнього. Тут нема пустої жажди панованя над другими. Кождий хоче бути слугою всїх і шукає для себе послїдного місця. Нема партий, незгоди, лиш одна чиста любов лучить серця всїх з собою і Богом.

Змисловий чоловік, що не має потягу до висших предметів, помітує уміренность чоловіка, що живе після засад віри і моральности. Не служити мамонї, видає ся ему неблагородним; він уважає пониженєм жити в укритю під проводом тих, що не можуть добити ся вершка людскої величи, де віє дух честилюбивости, глупотою уважають здержливість від проминаючих розкоший. Заслїплений і безумний чоловіче, як мало розумієш ся на правдивій мудрости, правдивій благородности. Поглянь, на оден день став ти мурашкою, знаходиш ся в громадї инших комах, щоби другого дня знов заняти місце в людскій родинї і виступити яко великан сеї землї.

(Дальше буде).

Телєґрами

з дня 6. червця.

Царгород (ТКБ). Дневники доносять про демобілїзацию на лїнії під Чаталджою і що правительство приготовлює кораблї на перевіз війска.

Царгород (ТКБ). Правительство видало розпорядок, щоби морскі лїхтарнї, котрі підчас війни були погашені, знова засьвічено і щоби усунено всї морскі підводні міни.

Трієст. Увязнено тутки б. поручника п. п. краєвої оборони ч. 32. Йосифа Кляфійого під замітом, що в дорозї з Нового Йорку до Трієсту отруїв свою любку.

Трієст (ТКБ). З персоналу корабля Льойда „Vorwärts“ на котрім було кілька случаїв пятнистого тифу, ствердженo нові случаї. Доси ствердженo 12 случаїв, а що до 19 недужих діяґноза ще не є певна.

Господарскі, промислові і торговельні вісти.

Комунїкат Краєвого Союза для збуту худоби з торгу у Відні дня 3. червця 1913.

Загальний згін виносив 17.327 штук, З того доставлено з Галичини 4.341 штук.

Нотовано цїни: за безроги галицкі, молоді, легкі, Пріма 1·26—1·36 К, тяжкі і товсті Пріма 1·34—1·40, середні і гірші 1·12—1·24, старі і вибраковані 1·00—1·10 К.

Тенденция: Згін сей був супроти попереднього о 941 штук безрог молодих, як також о 1566 безрог тяжких більший. Супроти сего цїни на безроги молоді при розмірно досить великім згонї мусїли упасти пересїчно о 4 с. на цїні. Так само і безроги тяжкі мусїли упасти на цїні о 4—6 сот.

ТОМАСИНУ і СУПЕРФОСФАТИ

на осінь належить

зараз замовляти через

КРАЄВИЙ СОЮЗ ГОСПОДАРСКО-ТОРГОВЕЛЬНИХ СПІЛОК

у Львові ул. Зїморовича ч. 20,

его склади і его повітові спілки, бо тепер ще:

1) цїна томасини є дешевша о 15 до 20 корон на ваґоні, чим буде від 1. липця с. р.

2) если до 12/6 отримає фабрика замовленє томасини, то понадто дасть ще надзвичайний рабат, 12 корон від ваґону.

3) при суперфосфатах спровадженых в червцї числить ся платність якби були замовлені в липни.

4) при суперфосфатах спровадженых в червцї дістає ся ще надзвичайний рабат по 10 корон на ваґонї.

549(8)

КНИЖОЧКА НА ЧАСІ

РЕВУН

сатира Осипа Маковея з образками Струхманчука

коштує в Книгарнї Наукового Тов. ім. Шевченка у Львові (Ринок 10) 1 К (з почтовою пересилкою 1 К 20 с.)

Дяка приймy сейчас для парохії Болехів. Услівя слїдуючі: Голос тенороний або високий барітон, точне знанє устава і обрядів церковних, обзнакомленє з провадженєм хору, не переступлений 30-тий рік житя, кавалєр. Прошеня о принятє і сьвідоцтва належить вислати до 20. червця 1913. р. Гр.-кат. Уряд парохіяльний в Болехові. 547(2)

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

у Львові, ул. Руска ч. 20.

Телєфон ч. 788.

засноване при Товаристві взаїмних обезпечень „Днїстер“ в р. 1895 на підставі закона о стоваришеных з р. 1873.

Одвічальність членів обмежена до подвійної висоти уділу.

Цїлию Товариства є **уділюванє кредиту** своїм членам рільникам **обезпеченим в „Днїстрі“ від більше літ.**

Відсотки від вкладок 4%, без потрученя рентового податку.

Вкладки приймає і виплачує Каса Товариства в урядових годинах, **від 8. до 2. в полудне.**

Конто в Почтовій Щадницї 35.527.

Жирове Конто в австро-угор банку

Щадничі вкладки К 3,683.428·—
Власний маєток К 474.302·—
Уділені позички К 4,494.957·—

Канцелярії Товариства отворені перед полуднем

Рух зелїзничих поїздів

обовязуючий з днем 1. мая 1913 р. після часу середно-европейского.

Замітка. Поїзди поспішні означені грубим друком. Години нічні від 6⁰⁰ вечером до 5·59 рано означені підчеркненєм чисел мінутових.

Приїзд до Львова

на головний дворець:

З Кракова: **2**²², 5⁴², 6·22о), 7·25, **8**·45, 9·55, 1·10*), **1**·25, **2**·20§), 5·30, 7⁵¹†), **8**²⁵, 9·40
*) з Тарнова. §) від 15/5 до 30/9 включно щоденно.
†) з Городка яг. від 1/6 до 30/9 вкл. щоденно. о) З Мостиск.

З Підволочиск: 7·15, 11·25, **1**⁴⁷§), **2**¹⁵. 5·25, 10³⁰, 10⁴⁸†)
†) З Красного. §) Від 15/5 до 30/9 вкл. щоденно.

З Черновець: **12**⁰⁷, 5²³·), 5⁴³*), 7·40, 10·28†), **1·45**, 5·35, **6**·**31**, 9²⁶
*) Зі Станїславова. †) З Коломиї. ·) З Ходорова в кождий день по неділї і сьвятї.

Зі Стрия: 7·20, 9·00, 11·40, 6²⁰, 11⁰⁰, 10⁴²§),
§) Від 15/6 до 8/9 включно лишень в неділї і римо-кат. сьвята.

Зі Самбора: 7·45, 9·55, 1·48, 8³⁰.

Зі Сокаля: 7·05, 1·00, 7³⁸.

З Яворова: 8·04, 4·20.

З Підгаєць: 11·20, 10²⁰.

Зі Стоянова: 9·50, 6³⁰.

на дворець „Львів-Підзамче“:

З Підволочиск: 6·56, 11·05, **1·33***), **1·58**, 5·06, 10¹², 10³¹†)
†) З Красного. *) Від 15/5 до 30/9 включно щоденно.

З Підгаєць: 7·26*), 10·49, 10⁰¹, 12⁰⁰§)
*) з Винник. §) з Винник лиш в суботу.

Зі Стоянова: 9·31, 6¹¹

на дворець „Львів-Личаків“:

З Підгаєць: 7·08*), 10·31, 3·03*) 9⁴¹, 11⁴³§).
*) З Винник. §) З Винник в суботу.

Відїзд зі Львова

з головного двірця:

До Кракова: **12**³⁵, 3³⁵, **8·25**, 8·32, 1·26†), **2·05**§), **2·45**, 3·40*), 5·50, **7·00**, 7³⁰, 11¹⁰.
*) До Ряшева. §) Від 15/5 до 30/9 включно щоденно. †) До Городка яг.

До Підволочиск: 6·08, 10·40, **2·00**, **2·45**§), 2·55†) 8⁴⁰, 11¹⁵.
†) До Красного. §) Від 15/5 до 30/9, включно щоденно.

До Черновець: **2**⁴⁵. 6·10, **9·10**, 10·03, **2·30**, 3·12*), 5·52†), 7⁵⁰·), 11⁰⁰.
*) До Станїславова. †) До Коломиї ·) До Ходорова в кождий день перед неділею і сьвятом.

До Стрия: 7·25, 11·02§), 1·50, 6⁵⁰, 8¹⁵, 11²⁵.
§) Від 15/6 до 8/9 вкл. лише в неділї і римо кат. сьвята.

До Самбора: 6·52, 9·05, 3·50, 10⁵⁶.

До Сокаля: 7·50, 2·35, 7⁵⁰, 11³⁵*).
*) До Рави руской (лише в неділї).

До Яворова: 8·40, 6³¹.

До Підгаєць: 5⁵⁵, 4·53.

До Стоянова: 8·05, 6⁰⁰.

з двірця „Львів-Підзамче“:

До Підволочиск: 6·23, 11·00, **2·14**, **2·58***), 3·12†), 9⁰², 11³³.
†) До Красного. *) Від 15/5 до 30/9 включно щодня.

До Підгаєць: 6·09, 1·34*), 5·15, 10⁴⁰§).
*) лише до Винник. §) До Винник лише в суботу.

До Стоянова: 8·22, 6¹⁷.

на дворець „Львів-Личаків“:

До Підгаєць: 6·28, 1·53*), 5·36, 7⁴⁵*), 10⁵⁹§).
*) Лише до Винник. §) До Винник лише в суботу.

Льокальні поїзди.

на головний дворець:

З Брухович: щоденно 6·55
щоденно: від 1/5 до 30/9 7²⁶
від 1/6 до 31/8 8·37, 11·00, 3·41, 5·15, 9³⁰.
в неділї і римо-кат. сьвята:
від 1/5 до 31/5 3·41, 9³⁰.
від 1/6 до 31/8 1·54.

З Янова: щодня: від 16/5 до 15/9 9¹¹,
від 1/6 до 31/8 1·25
в неділї і римо-кат. сьвята:
від 11/5 до 31/8 10¹⁰.

З Любіня: в неділї і римо-кат. сьвята від 11/5 до 8/9 9⁰⁰.

З Винник: лише в суботу 12¹⁶.

з головного двірця:

До Брухович: що дня: 6·00
щоденно: від 1/5 до 30/9 4·21.
від 1/6 до 31/8 7·24, 10·05 2·25, 6¹⁵, 8³⁵
в неділї і римо-кат. сьвята:
від 1/5 до 31/5 2·25, 8³⁵
від 1/6 до 31/8 12·47.

До Янова: щоденно: від 16/5 до 15/9 3·03,
від 1/6 до 31/8 10·15.
в неділї і римо-кат. сьвята: від 11/5 до 31/8 1·11.

Ду Любіна: в неділї і римо-кат. сьвята від, 11/5 до 8/9 2·25

Видає і відповідає за редакцию **Семен Ґорук.**

З друкарнї В. А. Шийковского у Львові.